

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv, blandt andet omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Slægtsforskernes Bibliotek:
<http://bibliotek.dis-danmark.dk>

Foreningen Danske Slægtsforskere:
www.slaegtogdata.dk

Bemærk, at biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. Når det drejer sig om ældre værker, hvor ophavsretten er udløbet, kan du frit downloade og anvende PDF-filen.

Drejer det sig om værker, som er omfattet af ophavsret, skal du være opmærksom på, at PDF-filen kun er til rent personlig brug.

Fæste- og brøderegister Haderslev herred 1698

Haderslev amt, Haderslev herred, fil M43317, Haderslev amtsregnskaber - kildeafskrift doneret af Holger Hertzum-Larsen

I det følgende er brugt nuværende stavemåde for efterfølgende lokaliteter og personer. For at lette søgningen er Peter/Peder/Peiter konsekvent stavet Peder/Pedersen, og Laurits/Laurids stavet Laurits/Lauritsen, Iffuer er stavet Iver/Iversen, Matz er stavet Mads/Madsen, Wolle/Olle er stavet Ole/Olesen, Wolluff/Olluff er stavet Oluf/Olufsen.

Øsby sogn, Sverdrup.

Hans Christensen har udi hegnende [tid] 1 føl uden vedtægt, skal derfor give bøde 1 rd.

Nok sin søn Christen Hansen besovet et kvindfolk ved navn Maren, skal derfor give bøde 12 rd. (I parentes der hr. Hausvoyt? Vil have Cavirer? Kvinden er bortløben, og skal efterspørges.

Stevelt.

Maren Christensdatter er besovet af Oluf Jørgensen, begge tjenende Marie Jeppes samme sted, skal begge give bøde, og har salig Christen Knudsen i Solkær lovet for karlens, og Gunder Peders i Kvistrup for kvindens bøde, 18 rd.

Peder Hansen har fornærmet talt Erich Andersens søn ved navn Anders Erichsen, skal derfor give bøde 16 mk.

Nis Jørgensen skal fæste sin salig faders Jørgen Knudsens toftogods, som han, efter vurdering har påtagen, giver fæste 12 rd.

Hajstrup.

Efterskrevne inderster og landboler skal give bøder formedelst skovhugst, efter at de dannemænd deres ed ikke derfor har kunnet befri, nemlig: Mads Pedersen 8 mk., Oluf Hansen 8 mk., Bertel Nissen for Ellers 8 mk., Peder Wilhelmsen 8 mk., Laue Hansen 8 mk. Hans Simonsen [Simensen], Erick Madsen Ed at aflægge, skal ..... i lige måde give bøde 8 mk.

Bertel Nissen for uhørsomhed, det han ikke er mødt Hans Christian i Haderslev til sin tiltale at svare, dog er han arm, giver bøde 8 mk.

Søren Hendrichsen, helligdagsfoged, har angiven det, Mads Lauritsen i Hajstrup og Jes Fallsen i Kvistrup har haft slagsmål med hverandre, giver bøde, hver 24 mk. er 1 rd.

Laue Hansen, en landboelsmand, har udi hans ægteskab begangen horeri med Anna Andersdatter, hvorfor den halve boeslod, er vurderet, bedrager 7½ mk., men når gælden er afregnet, er intet til overs. Derimod fornævnte Anna Andersdatter endnu en anden person til hendes barnefader har udlagt, ved navn Christoffer Vibek? Delman, hummelfører, som derfor ved den kongl. amtsstue har måttet deponere de fulde bøder 18 rd. Er kvinden imedens ved døden afgang 18 rd.

Nis Jørgensen er anklaget af Hendrich Nissen på Aarøe, det han ham har frapløjet af sin grund på Haystrup marker, skal derfor give bøde 1 rd.

Råde.

Laurits Hansen skal fæste 1/8 partgård "Reiners Gondst" kaldet, som Nis Fallsen sammesteds til ham har opladt, giver fæste 2 rd.

Unge Hans Hansen skal fæste fornævnte sin broders Laurits Hansens 1/8 part gård efter at fornævnte sin broder ved døden er afgangen. Giver fæste 2 rd.

Jes Clemendsen skal fæste Clemend Andersens ¼ gård, som han efter vurdering har påtagen, giver fæste 2 rd.

Efterskrevne Inderster og Landboeler skal give bøde, formedelst de dem med deres ed ikke har kunnet befri, at de jo, efter anden klage, har taget af bymandens gærder og elris, nemlig: Knud Jørgensen og Peder Pedersen, hver 8 mk. Er 16 mk. (Er ikke mødt deres ed at aflægge.) Niels Andersen har svoren for sig selv, men ikke for sit husfolk... 8 mk. Niels Tømmermand vedstander det, sin hustru har taget nogen elris 8 mk.

Flovt.

Anders Andersen og Eeb Laursen formedelst de har overkørt en ko på Kelstrup mark, der de er dragen til et bryllup i Diernæs, skal give bøde enhver 1 rd. er 2 rd.

Gregers Olufsen, fri mand i Vestergaard sin "Suen?" [svend?] i lige måde 1 rd.

Gregers Hansen at han ikke er mødt sin ed at aflægge, anlangende den stridige ager med Trine Peders og hendes søn ibid., skal give bøde 1 rd.

Hyrup.

Jørgen Pedersen, Nis Pedersen og Jacob Fallsen ilige måde har overkørt den ko på Kelstrup mark, skal give bøde 3 rd.

Laurits Skrædder er ikke mødt efter given citation, angående Peder Eschildsen i Hejsager, skal give bøde 24 mk.

Aarøe.

Christen Jepsen skal fæste sin svigerfaders Anders Bertelsen bødkers landbol, som han til ham har opladt, giver fæste 1 rd.

Anders Bertelsen skal give bøde efter forlig, det han udi hastighed har "forinder"? talt Albert Henningsen og Erich Diensen sammesteds, 1 rd.

Claus Lundbaks hustru Maren Clauses er ikke mødt, eller nogen på hendes vegne, Hans Christian i Haderslev til sin tiltale at svare, giver bøde 1 rd.

Halk sogn og by.

Mads Nissen, tjenende Mads Boyumb, har besøvet Johanna Nielsdatter sammesteds, skal begge give bøde (Mads Boumb it Cavent haver) 18 rd.

Nis Nissen en landboels mand har, efter helligdagsfogdens navnlig Hans Lauritsens angivende, gjort helligdags arbejde, men er en fattig mand, giver bøde 8 mk.

Jørgen Fallsen skal fæste en fjerde part gård, som sin broder Peder Fallsen til ham har afstået, hvilken salig Christen Pedersen forhen påboede, giver fæste 2 rd.

Peder Fallsen har pløjet Simon Knudsen i Langmose for nær, giver derfor bøde 1 rd.

Maren Peders Seven i Medsted har udpløjet af Hans Andersens såede rug, Maren Peders skal derfor give bøde 1 rd.

Ilige måde har fornævnte Seven udpløjet af Trine Skrøders i Lilholt hendes kirkevej, er forligt det Maren Peders Sven skal give bøde, dog af 6 mænd ikke for nogen lovmål kunne kendes. 24 mk.

Lilholt.

Karen Skrøders hendes søn Hans Skrøder har udi hr. amtsforvalters gård på Slottens jord overfaldet og slagen Jacob Clausen på Slottens jord, så blodet kom efter. Er siden forligt, dog Hans Kongl. Maysts. bøder forbeholdes, som Hans Skrøder skal svare 1 rd.

Sode.

Bertel Pedersen skal fæste salig Peder Nissens $\frac{1}{2}$ gård der samme sted, og $\frac{1}{8}$ gård, Lauritses gård i Gyden kaldet i Hejsager, skal give til fæste af begge parter 5 rd.

Hejsager.

Iver Jessen skal give bøde for slagsmål med Jes Fallsen i Kvistrup, som han af fornævnte Jes Fallsen er anklaget for 16 mk.

Peder Jørgensen og Søren Madsen har haft stridighed med hverandre med ord, på Haderslev vej, Peder Jørgensen skal derfor give bøde 1 rd.

Hans Ebsen skal fæste sin svigerfars, Jens Gregersens $\frac{1}{2}$ gård, giver fæste 5 rd.

Hans Hansen Kock for uhørsomhed, det han ikke er mødt, Hans Christian i Haderslev til sin tiltale at svare, giver bøde 16 mk.

Mads Nissen i Gammelby Kær lige så 16 mk.

Grarup sogn og by.

Mads Clausen har gjort slagsmål på Jørgen Hierresen udi Mads Pedersens hus på Slottens jord i Haderslev, men er en rytter 0 mk.

Jørgen Knudsen tjenende Jørgen Hierresen har overfalden og slagen Hans Jensen i Kelstrup, til Niels Christensens samme sted, skal give bøde 16 mk.

Sønder Starup sogn.

Brorsbøl.

Anna Lauritses er besøvet af David? Vejmand rytter udi Jørgen Nissens rytterhus, som Claus Tran, helligdagsfoged i Vandling har angiven, mens kvinden er arm, og har intet til bedste, giver bøde 0 mk.

Vilstrup sogn.

Nørby Vilstrup.

Simon Christensen, arm tjener, har overfalden Mads Pedersen Langkær udi Jacob Nissens, rådmands hus i Haderslev, med skældsord, skal derfor give bøde 1 rd.

Niels Madsen har skældt Jørgen Jensen på ærens vegne for nogen elris, og det ikke bevist, skal give bøde 1 rd.

Niels Hansen har slagen og overfalden Simon Christensen, skal derfor give bøde 1 rd.

Sønder Vilstrup.

Anders Jessen, værende hos Erich Rafn [Ravn], Geltrup tjener er anklaget af Hans Pedersen Susdall, det han har stukken ham med en dragen kniv, udi sit venstre ben. Er siden forligt, det Anders Jessen skal give bøde 1 rd.

Claus Jessen sammesteds, det han har dragen sognefogden Jørgen Sørensen i sit hår, skal give bøde 1 rd.

Jørgen Pedersen skal fæste sin salig faders Peder Jørgensens $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ gård, giver fæste 4 rd.

Jens Olufsen, tømmermand, skal fæste Christen Hansens $\frac{1}{2}$ gård, som han, efter vurdering, har påtagen, giver fæste 3 rd.

Christen Christensen, tømmermand, for uhørsomhed, det han ikke er mødt Hans Christian i Haderslev til sin tiltale at svare, giver bøde 1 rd.

Kelstrup.

Karen Jesses skal fæste hendes salig mands Jes Kankiers? hele fæstegård, giver fæste 8 rd.

Gregers Nielsen, tjenende Niels Christensen sammested, har villet bedrage Niels Rungkell? i Botskov med sit lejemål, giver bøde, som Niels Christensen har lovet for 24 mk.

Hoptrup sogn.

Kestrup.

Terkel Festersen har ladet høste noget korn på en søndag efter prædiken, men er sket af nød, formedelst han selv var svag, og hans svoger ved døden var afgangen.

Hans Andersen i Nederby Kestrup har ladet opæde en del Hans Hytholms rug, på en ager Knagbjerg kaldet, til 5 skæpper estimeret. Er siden forligt, det Hans Madsen skal svare Kongl. May: bøder, dog er det sket uforvarende, og han dertil er arm 8 mk.

Jes Lassen eller Skipper skal fæste Søren Madsens landboel, giver fæste 1 rd.

Jacob Jørgensen [Domkapitels tjener] er anklaget af Nis Madsen, det han har ham fraslagen nogen sin jordfieldte? Eller Moss kaldet, Jacob Jørgensen skal svare bøder 1 rd.

Kirkeby.

Jep Pedersen skal fæste sin salig faders Peder Jepsens 1/12 partgård, som han, efter vurdering, har påtagen, giver fæste 1 rd.

Anders Nissen skal fæste sin faders Nis Andersens $\frac{1}{4}$ gård, giver fæste 2 rd.

Peder Nielsen [i Kestrup] for stridighed med Laue Polack haft har, skal give bøde 24 mk.

Nørby Marstrup.

Nis Gerdsen har frapløjet Peder Jørgensen i Pamhule et stykke land og sået der udi. Er forligt, det Nis Gerdsen skal give derfor bøde 1 rd.

Peder Madsen og Otter [Otto?] Michelsen er, efter given lovlig kald og varsel på 2. gange ikke mødt, Nis Hywad i Haderslev til sin tiltale at svare anlangende gældssag, skal give bøde 1 rd.

Christen Iversen, Nis Gerdsen, Otter Michelsen, Nis Olufsen, Peder Madsen, Laurits Christensen og Nis Erichsen [de sidste 2 er kirketjenere], er anklager af Jørgen Nissen, det de ham har ladet opæde nogen havre udi marken, og som de derom til tinge har været citeret, har de dem med deres ed derfor ikke kunnet befri, skal give bøde enhver 8 mk. 1 rd. ?

Sønderby Marstrup.

At Nis Madsen og Knud Bundsen har gjort Mads Jepsen Slibsgaard skade på sin havre udi Pamhule mark for 1 trave, skal give bøde, eftersom de det ikke har kunnet nægte 16 mk.

Knud Jessen og Mads Iversen [er arm] har gjort Jørgen Nissen skade på sin havre udi marken, skal give bøde, eftersom de deres ed derimod ikke har kunnet aflægge 16 mk.

Hans Nielsen er ikke mødt for samme sag, sin ed at aflægge, giver bøder 32 mk.

Anders Nissen, rytter under hr. oberst Claus von See, har besøvet Maren Nielsdatter værende hos hendes søster til Laurits Juhlers i Langhorn, kvinden giver bøde 6 rd.

Sille Jesdatter værendes hos Sindet Rasmusses, er besøvet udi Pamhule af en soldat sammesteds, navnlig Hans Poulsen under oberstløjtnant Vernigels compagni, men kvinden er arm og har intet.

Et kvindfolk navnlig Maren N: af Jylland har gjort barsel udi Nis Andersens hus, men er siden bleven forstyrret i hovedet, og er nu borte.

Pamhule.

Hans Christensen Fogelsang skal fæste Jep Jørgensens helgård, som hr. Peder Jensen og Lorents Pedersen i Haderslev til ham har afstanden, giver fæste 10 rd.

Ilige måde hr. Peder Jensen et Lorents Pedersen at fæste samme fornævnte gård, som de, efter vurdering har angegen, giver fæste 10 rd.

Gammel Haderslev sogn og by.

Peder Madsen i Solesgård er anklaget af Nis Pedersen Grøn og Laurits Nissen ibid., for slagsmål og skældsmaal, Peder Madsen skal give bøde 1 rd.

Ditlev Simonsen [Simensen] er ikke mødt at vidne sin sandhed udi den stridige sag anlangende et græshoved imellem Steffen Simonsen [Simensen] og Simon Gregersen i Ejsbøl, men er en daglønner og arm 8 mk.

Erlev.

Mickel Pedersen har frapløjet Peder Skøtt nogen sin grund, som han selv for retten bekendt har, giver bøde 1 rd.

Langkær.

Jep Madsen skal fæste Claus Madsens halve gård, som han, efter vurdering, har påtagen, giver fæste 4 rd.

Jep Madsens søn navnlig Mads Jepsen er anklaget af Mads Pedersen, det han har overfalden og slagen ham. Er siden forligt, at de begge skal svare Kongl: May: bøder a' 24 mk. er 1 rd.

Ejsbøl.

Steffen Simonsen [Simensen] skal fæste sin salig faders Simon, [Simen] Hansens fordem Kongl: May: herredsfoged udi Tyrstrup herred, hele fæstegård, som arvingerne til ham har overdragen, giver fæste 16 rd.

Moltrup sogn og by.

Mads Jensen skal fæste Laurits Mortensens 2/3 ringe gård, som han til ham med sin datter har afstanden, giver fæste 6 rd.

Knud Pedersen skal fæste salig Jes Christensen eller Oggesens ½ toftogods, giver fæste 1 rd.

Peder Knudsen ligeså den anden ½ part toftogods. 1 rd.

Christen Jessen skal fæste sin salig faders Jes Christensens ½ fæstegård, som på grund og bund ikkun er ringe, såvel og salig Jens Sørensens ½ gård, hvorpå formedelst dets ringhed ½ afslag er givet, giver fæste 3 rd.

Nok Christen Jessen at fæste forbemeldte sin salig faders Jes Christensens ½ toftogods, som han til Knud Pedersen har afstanden, dog hans formue er ringe 1 rd.

Bramdrup.

Hans Juhls søn, navnlig Peder Hansen, er anklaget af Niels Sørensens i Moltrup, det han har overfalden og slagen hans søn på marken, fornævnte Peder Hansen skal give bøde 16 mk.

Jens Pedersen skal fæste salig Hans Nissens ½ ringe gård, hvorpå han halv afslag nyder, giver fæste 3 rd.

Rydrik? Raff [Ravn] har udslagen sine bæster på marken imod vedtægt, skal give bøde 16 mk.

Christen Way skal give bøde efter herredsfogedens dom, dateret d. 21. Febr. 1698, det han har handlet imod samtlige bymænds vedtægt, at han har benægtet sandheden, det han ikke var med der vedtægten blev gjort, og dog finder det bekendt og vedstanden. 24 mk. At han ikke har bevist det, han har indtagen sine bæster på sin egen grund, mens naboerne kæret derimod deres ed aflagt. 24 mk. At han selv vedstår det, han har udtagen den ene hest af folden uden lov og minde. 24 mk. Det han har angiven, at naboerne, de Bramdrup mænd har indsat den anden hest på en besluttet? stald, og det ikke bevist, men tvært imod han samme hest med en jern helde på, sin naboer tilhører, har til sig tagen, som de med deres ed bekræftiget 24 mk. Anlangende sin fædrift er udi 1697 års register allerede indført, eftersom sagen samme tid sin begyndelse har taget. Bemeldte Christen Way har udi den stridige sag imellem Nis Pedersen deri? og ham, efter citations givelse 3de gange ikke til tinge ville møde, og det 4de gang, som var d. 5 decemb. 1698, er han modvilligen udløben af tinget, skal derfor give bøde 1 rd.

Rovstrup.

Hans Hansen, tjenende Anders Jensen, har slagen Anna Nielsdatter af "ødis fjed" i Sillerup, som skete udi Anders Jensens hus, giver derfor bøde 16 mk.

Erigsted. [Fejl for Errested i Bjerning sogn i Sdr. Tyrstrup herred.]

Jens Lauritsen, at han har frapløjet Troels Poulsen af sin jord alberg? kaldet, Jens Lauritsen skal derfor give bøde 24 mk.

Peder Ebbesen er anklaget af en kvindes person værende hos Jens Pedersen, det fornævnte Peder Ebbesen har overfalden og slagen hende, skal derfor give bøde 24 mk.

Bjerningrøy. [I Bjerning sogn.]

Nis Poulsen, tjenende hr. kaptajn Rømer, har besovet et kvindfolk samme sted, skal derfor give bøde 18 rd.

Åstrup sogn og by.

Hans Clausen skal fæste sin faders Claus Pedersen bondes hele fæstegård, som han, efter vurdering, har påtagen, giver fæste 8 rd.

Peder Mortensen, som er Morten Pedersens søn, er anklaget af Nis Jensen Karlsen for slagsmål. Er forligt det Peder Mortensen skal give bøde 1 rd.

Dorrit Michels at fæste hendes salig mands Michel Pedersen bondes ½ gård, giver fæste 4 rd.

Claus "bund", som har talt kvartermester Carl Weriche og hans kæreste noget for nær, skal give bøde 1 rd.

Peder Suder er, efter varsels givelse til tinge, ikke mødt, dog han har intet til bedste.

Vonsbæk sogn og by.

Laurits Clausen, som er Jep Jepsens svoger, sin hustru er kommen noget for tidlig i barselseng, skal give bøde 4 rd.

Ørby.

Peder Rasmussen Smed skal fæste salig Niels Hansens ½ gård, som han, efter vurdering har antaget, giver fæste 3 rd.

Sillerup by, i Fjelstrup sogn, Sdr. Tyrstrup herred.

Hans Christensen Vildfang skal fæste Jes Christensens toftegods, som han til ham har afstanden, dog ingen kontrakt oprettet, giver fæste 1 rd.

Peder Nielsens søn Mads Pedersen, er anklaget af Jesper Pedersen, det han har ham frahuggen udi hans gærdested fire pile, skal give bøde 8 mk.

Peder Nielsen har kørt Jesper Pedersen sin engbund udi den østre lykke til skade, skal derfor give bøde 16 mk.

Peder Nielsen og Hans Jørgensen har gjort imod byens vedtægt, dog var vedtægten den tid ikke forfærdiget, og er begge fattige, skal hver give 8 mk. er 16 mk.

Slottens jord.

Jonas Fisker og Niels Hansen fisker er efter varselsgivelse ikke mødt til tinge, Key Andersen af Rabsted til sin tiltale at svare anlangende gælds fordring, dog de har intet til bedste at betale. 32 mk.

Laurits Hendrichsens hustru Cathrina Lauritses på Slottens jord, er anklaget af Hendrich Philip "friphoster", det fornævnte Cathrina Lauritses har overfalden hans hustru Margret Philips med skældsord. Er forligt det, Laurits Hendrichsens hustru skal svare bøde 16 mk.

Peder Bendixsen, helligdags foged angiver det, Peder Taysen, skomager har gjort helligdags arbejde, giver bøde 12 mk.

Peder Mumme har besøvet Kirstina Wilhelmsdatter, men efter deres trolovelse, der han ville ægte hende, er hun udi hendes barnnød ved døden afgang. Har derpå erlanget Kongl: May: allernådigste tilladelse det, han for kirkens disciplin måtte forskånet være, dog derimod betalt 10 rd.. Hvorfor nu til højøvrighedens nådige disposition henstilles hvad han derfor til bøde skal give 1 rd.

Hans Krog på Slottens jord, Laurits Joensen, tjenende Madsen i Solkær, og Hans N., tjenende Christen Knudsen sammesteds, har indstødt nogen mindre ruder udi Mads Pedersens hus, udi deres drukkenskab på en søndag. Men Laurits Joensen er en grenader under hr. kaptajn Donep, og den anden svend Hans N. er borte, Hans Krog giver bøde 24 mk.

Mathias Clausen har besøvet Karen N., nu værende på Årøe, Mathias Clausen giver begge deres bøde 18 rd.

Magdalena Seyers, at hun, eller nogen på hendes vegne ikke efter varsels givelse til tinge er mødt, Christen Jessen bonde i Åstrup til sin tiltale at svare anlangende gælds fordring, giver bøde 1 rd.

Laurits Olufsen af Erlev, nu boende på klosteret, Slottens jurisdiktion har offentlig for retten beskyldt Michel Pedersen i Erlev det, han har gjort en falsk ed, men har det ikke kunnet bevise. Er forligt det, Laurits Olufsen skal derfor give bøde 1 rd.

Haderslev by.

Christian Hummelet eller Tambdrup kaldet, er anklaget af Jørgen Hansen i Gammel Haderslev, det han har udpløjet af sin jord på Gammel Haderslev mark. Er forligt, det Christian Hummelet skal svare bøder 1 rd.

Nok Christian Hummelet frapløjet Steffen Simensen i Ejsbøl af sin jord på Gammel Haderslev mark, giver bøde 1 rd.

Jerominus Schertener, bogbinder udi Haderslev har gjort apotekeren Henrich Helms på Slottens jords jurisdiktion molest udi et hus og dertil injureret ham. Er forligt, det fornævnte Jeronimus Schertener skal svare bøde 16 mk.

Hans Christian skal fæste Maria Elisabet Klingen hele fæstegård, som hun til ham har opladt, giver fæste 3 rd.

Summa forskrevne fæster og bøder i Haderslev herred 275 rd. 12 mk.